

nr.1 ● august, 1996 ● CRAIOVA

MAGAZIN AH,BD!

**Saloanele
BDROM**

București
Timișoara
Craiova
Constanța
Brașov...

CRAIOVA 96

**CORTO
BULA
OSCAR
HAPLEA**

**BANDA
DESENATĂ
CRAIOVEANĂ**

ÎN EXCLUSIVITATE:

Christin, Lax, Giroud, Stanicel, Baruti, Iarmarcovai, Popa...

Benzi desenate și nedesenate

Real și imaginar

MAGAZIN recomandat tuturor elitelor

**SPECIAL
COMIC**

Ubi BD, ibi patria

O poveste din ce în ce mai... reală

Saloanele românești de benzi desenate

Povestea noastră BD a început în anul 1991, odată cu „marea întâlnire”: Pierre Pascal (cel care a făcut ca pe harta Europei să apară marile saloane de la Angoulême și Grenoble, actual președinte al Asociației europene Art 12, Paris) și „Banda (desenată) Craioveană, aici, în... Parc. „Quelle aventure!”

● Marian Mirescu, Pierre Pascal, Viorel Pîrligras, Valentin Iordache (Orșova), Sorin Anghel (București), Dodo Niță

În toamna lui '91, o „concluzie” materializată: prima ediție a Salonului BD românesc, la Palatul Copiilor din București
● Valentin Tănase, alături de P. Pascal, mulțumit, dar care „vede” mai departe!)

...Mai departe:1992

Cea de a doua ediție a Salonului BD, la Timișoara.

● Invitat a fost desenatorul francez Didier Savard

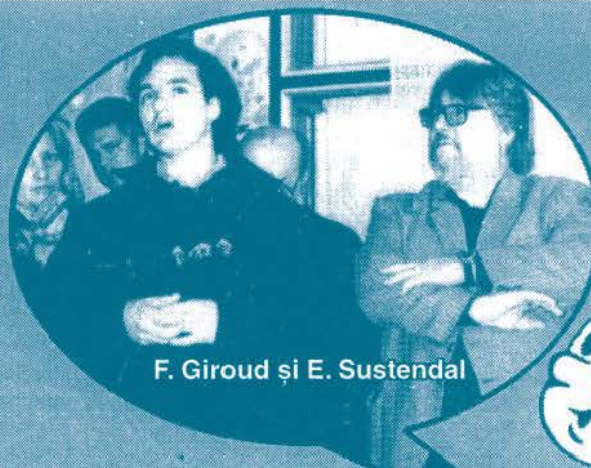
INFO buleTIN

desen de Didier Savard

1993 Salonul International BD Craiova 93

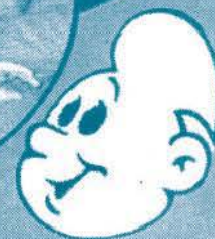
Invitați:

FRANK GIROUD,
scenarist (Franța)
CHRISTIAN LACROIX (LAX),
desenator (Franța),
care și-au prezentat
albumul
„La Fille aux Ibis”,
a cărui acțiune
se petrece
în România,
ERIC SUSTENDAL
directorul Salonului
BD Charleroi
(Belgia),
**CHRISTIAN
JASMES**,
comisar
de expoziții
la Charleroi

F. Giroud și E. Sustendal

BD

Elena Trăilă, Dodo Nită și Pierre Pascal

C. Lacroix, Paul Rezeanu

INFO buleTIN

(Va urma)

Spre noi „aventuri”!...

(Pierre Pascal, cel care, din pasiune pentru banda desenate și pentru România (și talentele descoperite aici), nu a avut liniște pînă nu a văzut realizat un vis al multora dintre noi: ieșirea la rampă a creatorilor BD)

OSCAR
de Viorel Pîrîgăras

Magazin evazionist de subcultură pentru toate elitele

Exclusivitate

N°29
MAI
JUN 1996
Bimestriel
200F l'abonnement annuel
Renseignements :
Marie Chautier
40 45 55 55 - 75015 Paris

La Lettre

L'OFFICIEL DE LA BANDE DESSINÉE de DARGAUD

(édité par le Cartoon Art Museum de San Francisco).

● **Roumanie**, de notre correspondant Dodo Nita (cela fait toujours très pro) : le journal roumain GAZETA de SUD parle désormais régulièrement de bande dessinée, confirmant la timide percée de la BD francophone dans ce pays. Nous retrouvons d'ailleurs une interview de Pierre Christin dans un numéro de février avec, évidemment, des extraits du prémonitoire album "Partie de Chasse" (dessiné par Bilal). Tout cela à côté d'une dédicace d'Ilie Nastase !

● **Pays-Bas** : nouvelle livraison (la 85e du nom) du magazine

nouvelles zatti, à cer-
nées, not
Schuiten !
point les :
pas fortuit
François S
giné les pr
film : rui
meubles

Scenaristul
(Giroud)
văzut
de
desenatorul
său
(Lax)

O... muză
-desen
inedit
de
Lax

Desenatorul văzut de...
scenaristul său

DESSINATEUR
VU PAR SON
SCÉNARISTE

Pour les lecteurs
d'Info-Bule-Tin,
de la part de LOUIS LA GUIGNE
et de son père, Frank Giroud, qui est
aussi l'homme scénariste de la fille au
stilet... qui lui a valu un
séjour plein d'amitié
à Craiova...

INFO
BULE
TIN

Pentru cititorii „Info-Bule-Tin-ului” din partea lui LOUIS LA GUIGNE
și tatălui său, Frank Giroud, care este și fericitul scenarist
al „FETEI CU IBIS”... care i-a dăruit un sejur plin de prietenie
și de căldură la Craiova...

ȘTAȚI CĂ...

... DERBEDEII AU INVADAT ISTORIA
IEȘIND DIN B.D.-URI ?

B.D. VALENTIN IORDACHE

DA, DA. LA 18 MAI 1909, FRANÇOIS LORRAIN, UN NEAMȚ DIN NANCY, NEȘTIIND CUM SĂ NUMEASCĂ ÎN NOUA LIMBĂ FILMELE SALE DESENATE, LE SPUSE **DER B.D.**

IAR PERSONAJUL BENZILOR DESENATE, HASSAN ENGYUL, ERA UN TÎNĂR MĂTURĂTOR EMIGRANT CARE SALVA VIETI ȘI FECIORII, REGĂSEA BANII PIERDUȚI, INFORMA POLIȚIA ȘI-I BĂTEA PE CEI CARE DISTURBAU SOMNUL BRAVULUI CETĂȚEAN GERMAN.

FRANCEZII DE DINCOLO DE MOSELLE RIDEAU CU LACRIMI ȘI-L POMENEAU MEREU PE TURCUL DERBÉDÉ.

IAR BEIZADEAUA MOAMAR, ADUCÎND DE LA PARIS UN NOU NEPOT SULTANULUI, CU CHIAR 13 ANI ÎNAINTEA DETRONĂRII, I-L ÎNCHINĂ NUMINDU-L BAYBURT DERBEDDEH.

PE TÎNĂRUL B.D., REVOLUȚIA KEMALISTĂ L-A ADUS ÎN SURGHIU LA MOȚĂȚĂI. ȘI IATĂ-L LA CAPȘA PĂLMUIND UN GĂRDIST ȘI STRIGÎNDU-I: „EU NU CHIOPEC DOMUZ, EU DERBEDEU!”

IĂR NOI AM RÎS, ȘI-AM RÎS! ȘI VORBA S-A ÎNTINS, PORNIND DE LA ÎNTIMII CAPȘEI PÎNĂ LA CHIULANGII DE LA SFÎNTU SAVA.

DEUNĂZI ÎMI SPUNEA UN PRIETEN, AMBASADORUL NOSTRU LA RABAT, CĂ A AUZIT UN BEDUIN ZICÎNDU-I ALTUIA: „BEH DERBEDEH ULEH!”

BIET CUVÎNT! TATĂL ÎN GROAPA COMUNĂ LA BIRKENAU, ANONIMI ÎMPROȘCÎNDU-L PE LA COLȚURI, BEDUINI RETEZÎNDU-ȘI JUGLARELE. DAR EL TRĂIEȘTE, DERBEDEUL !

INFO buleTIN

desenatorii se prezintă

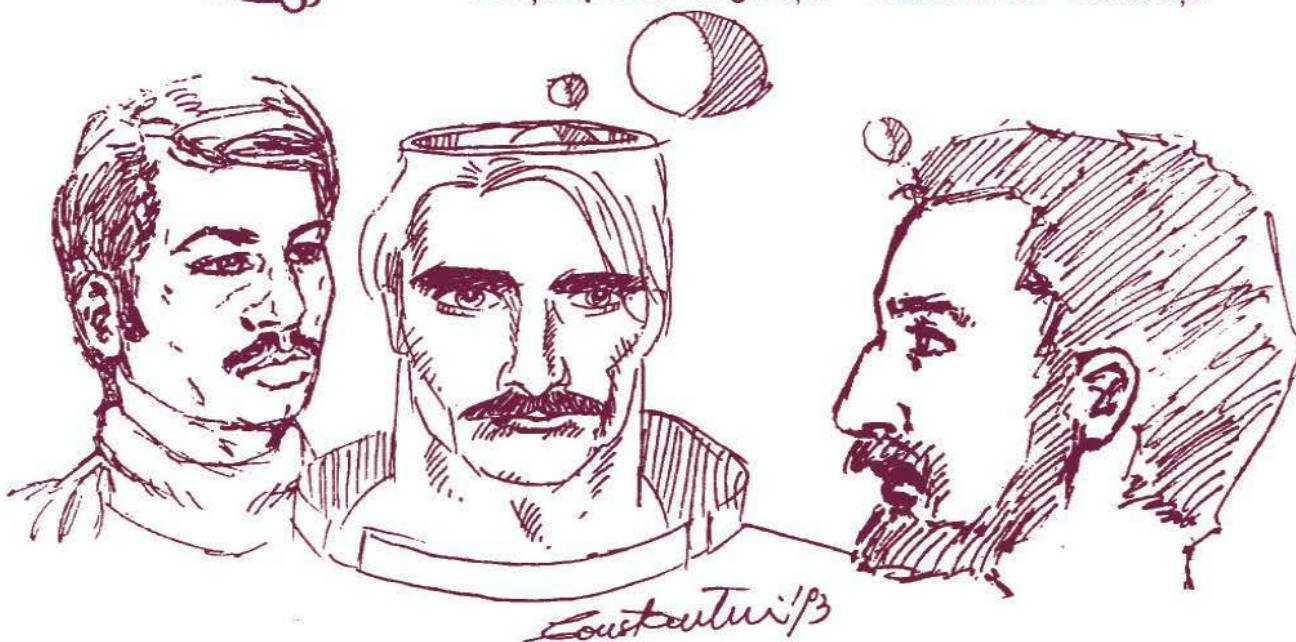
BD

Ionuț Popescu - Tîrgoviște

Victor Trifan - București

Călin Stoicănescu - Timișoara Constantin Jurcuț - Arad

Sorin Hopârtean - Rm. Vîlcea

OSCAR

desenatorii se prezintă

Mugurel Dionisie - Iași

OSCAR

INFO buleTIN

A cartoon illustration of a woman with multiple heads and tentacles, surrounded by various animals. The woman has a central head with a crown and several smaller heads on her tentacles. She is wearing a light-colored dress and high heels. She is surrounded by a lion, a dog, a cat, and a bird. The illustration is signed 'S. UOON' in the bottom right corner.

Qu'a 1 h/30, ferme les 1.000 heures, r. Casco, Jean-Baptiste, gravures, eau-forte, lithographies, aquarelles, tapisseries). Visites guidées sur demande au 02/672.05.83.

TAVERNE «LA BEGUINE» (pl. du Béguinage, 9-02/217.00.24).

Du 14/5 au 11/6 (fermé D.): peintures de l'ariste roumain Valentin Tanase.

FOUR JAPONAISE (av. Van Praet, 44-02/268.16.08).

Jouir au 30/6 (ts. les jours, sauf 1 de 10 à 14 h). Consult. Visites guidées sur demande au 02/741.72.15.

Pierre Christin, profesorul și scenaristul de benzi desenate

Fragmente din interviul acordat în exclusivitate pentru **Gazeta de Sud** (nr. 282, 17 februarie 1996)

Domnule Pierre Christin, în România sînteți cunoscut de grupurile de bedefili ca unul dintre cei mai mari scenariști ai Europei și ca unul care a vorbit în dese rînduri despre România în creațiile BD și nu numai.

Cum se ajunge scenarist?

De cele mai multe ori, din întâmplare! Eu, de exemplu am simțit dintotdeauna nevoia de a scrie, de a povesti. Ca orice adolescent, am scris poezii, nuvele, short-story-uri, am început cîteva romane... Dar mă pasiona, în egală măsură, desenul. Nu desenam prea grozav, dar am desenat destul de mult.

Prietenii mei erau Jean-Claude Mézières, Jean Giraud alias Moebius. Cu ei am petrecut o bună parte din tinerețile noastre visînd la ceea ce am putea face. Eu am urmat o carieră universitară, foarte clasică, de științe politice, urmărit însă, mereu, de ideea de a scrie. Și prima carte a fost despre... cinema.

Pe atunci banda desenată franceză căpătase o importanță deosebită; cu toate acestea, mulți desenatori, tineri dar foarte talentați, nu erau în măsură să povestească. Desenul lor era mult deasupra capacității lor narrative. Și prietenii mei s-au gîndit la mine și mi-au cerut să scriu cîte ceva pentru ei.

Așa am început, din amuzament, să scriu povești de două pagini, patru, șase pagini. Și am constatat că era și foarte

interesant. Și asta pentru că Banda Desenată permite exprimarea unor lucruri cu mijloace puține. Să faci film este foarte scump (experiență încercată cu Enki Bilal, desenator+regizor, pentru care a scris scenariul „Bunker Palace Hotel” - n.r.), pe cînd Banda Desenată este mai puțin costisitoare.

Și i-am dat de gust și mi-am zis că n-ar fi rău să scriu povești mai ample, mai ambițioase.

Deci totul a pornit de la dorința de a scrie. Nu mă gîndeam să ajung romancier, scenarist de film, profesor... Am fost din toate, pînă la urmă, dar mai ales... scenarist de benzi desenate, activitate care reprezintă 80% din tot ce am scris eu pînă acum.

Real și imaginar

Sînteți profesor de ziariistică la Universitatea din Bordeaux. Formația dumneavoastră a influențat activitatea de scenarist?

M-a preocupat ziariistica. Teza mea de doctorat are ca temă presa, ziariistica. Mi-au plăcut faptul divers, poveștile cu crime, cele sîngeroase, misterioase, care apăreau în presă.

O parte din ce am făcut eu în BD este pură fantezie. Așa cum este „Valérian” (o serie de albume desenate de Mézières - n.r.), la mii de ani distanță, undeva în hăul cosmic... Dar, la un moment dat, am vrut să fac și altceva decît Science Fiction, și anume povești plasate în lumea contemporană. Și să aplic metode ziarietice.

Cînd l-am întîlnit pe Enki Bilal, ei, atunci, am început să fac și reportaje BD. Lucrați în același timp la serii foarte

diferite, de la Science Fiction la istorie, de la BD de tip politic „dur” la una de o sensibilitate foarte „feminină”. Cum faceți? Vă adaptați la grafismul desenatorilor, sau ei se adaptează la scriitura dumneavoastră?

Eu cred despre mine că sînt ca un croitor, care lucrează după măsurile clientului.

Eu nu am făcut scenarii interșanjabile. Care să fie bune și pentru Bilal și pentru Mézières, Annie Goetzinger sau Daniel Ceppi, nu.

Mă gîndesc profund la grafismul fiecărui dintre desenatorii mei și scriu ceva care să fie cît se poate de adaptat posibilităților foarte diferite ale acestora. La Jean-Claude există, de exemplu, un aspect „belgian” al desenului, un fel anume de veselie, un fel de utopie.

În ceea ce privește povestirile politice, dacă nu l-aș fi întîlnit pe Enki Bilal, nu aș fi făcut așa ceva cu nimeni (un exemplu: „Partie de Chasse”, o vinătoare comunistă care-l avea în colimator pe un „gorbaciovist”, în 1983! - n.r.). El era singurul care era interesat de lumea aceasta despre care și eu voiam să scriu.

Iar cu Annie, am abordat povestirile mai intime, mai feminine...

Deci, ca scenarist, am lucrat plasîndu-mă în capul desenatorului, lăsîndu-l însă liber. Pe cînd, ca romancier, scriu singur și-mi pot permite să am, dacă pot spune așa, un ego foarte puternic. Ca scenarist, trebuie să ai personalitate, dar nu un ego blocat asupra lui însuși; trebuie să accepți ego-ul celuilalt. E ca un fel de ping-pong între cei doi, scenarist și desenator, acest schimb de idei.

Daniel Ceppi

Enki Bilal

(continuare din pagina 9)

BD, TV, CDROM...

Cu ce argumente ai susține că Banda Desenată este cu adevărat cea de a 9-a artă?

În Franța, în Europa în general, pe de o parte, în Japonia într-un fel, în Statele Unite într-alt fel, în BD se încarnează marea tradiție a desenului realist, iar desenatorii actuali de BD nu sînt inferiori lui Ieronimus Bosch, Dürer, continuînd cu impresioniștii ș.a.m.d. Reprezentarea realistă a lumii este veche de cînd lumea și va dura cît lumea.

Dincolo

de prezența fotografiilor, a filmului, a videoului, CDROM-ului, rămîne plăcerea și fascinația desenului: fiecare mare desenator are stilul său, imediat recognoscibil.

Un desenator este, așadar, un artist de aceeași natură ca și un cîntăreț, un scriitor etc. Cred că există un stil în BD care nu este nedemn de stilurile pe care le putem afla în celelalte arte.

Paradoxal, în lumea occidentală, banda desenată a fost mult timp criticată de intelectuali, de profesori în special, cum că n-ar fi la înălțimea literaturii.

Dar situația s-a răsturnat: banda desenată apare, în realitate, deseori, ca un start spre lectură. Mulți tineri nu citesc nimic. În schimb există cei care citesc BD, iar lectura este altceva decît vizionarea programelor TV, de exemplu.

Lectura implică un efort, o reflecție, o comparație, iar din acest punct de vedere banda desenată are o virtute specială: majoritatea albumelor nu sînt citite o singură dată, sînt citite de zece ori, de o sută de ori. Acest lucru se poate constata în bibliotecile publice: cărțile cele mai uzate, lipite cu scotch, în fel și chip, sînt cele de benzi desenate. Există o relație afectivă cu lectura BD.

Este, cred, un obiect al pasiunii.

Minor nu înseamnă inferior

Poate, oarecum, BD este o artă minoră prin comparație cu altele. În BD nu poți face chiar orice. Psihologia, sentimentele de iubire sînt ușor abordabile în cinema, teatru... În BD nu poți ține două personaje în aceeași încăpăre pe parcursul a 58 de pagini.

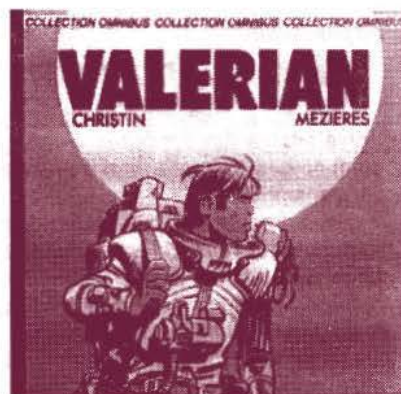
Forța sa constă în capacitatea imaginărilor, de creare de lumi fantastice, de „fantasmalizare” a lumii reale, căreia fiecare autor îi dă propria interpretare. În acest sens, ea este magnifică. Va apărea mereu un nou desenator, un nou scenarist, cu o nouă viziune, să zicem, a acestei străzi, de pildă. Nu e același lucru cu o echipă TV care vine cu o cameră și filmează bulevardul Raspail. Nu. Cei doi, cu trupul și sufletul, povestesc ceea ce simt. Acesta este un demers artistic, nu este un demers comercial, mediatic.

Poate, poate că este, oarecum, o artă minoră, poate, dar eu iubesc artele minore. Oricum, minor nu înseamnă inferior. A lucra în domeniul BD, cel puțin pentru mine, aici, în Franța, mi-a dat o libertate absolut fantastică. În schimb, a lucra în domeniul TV reprezintă o constrîngere - economică, politică („Nu fă așa, fă așa!”). Pe cînd în BD, ehe, faci cum vrei.

Că ai succes roi ba, asta-i altă poveste!

Un spațiu de libertate

Banda desenată este un spațiu de libertate formidabil. Se vede acest lucru din faptul că este legat de copilărie. Este poate singura formă artistică în cadrul căreia copiii, chiar foarte mici, și părinții sînt „egali” - citesc aceleași cărți. E ceva grozav. Cu literatura pentru copii nu este așa. O citești în copilărie și îți rămîni niște amintiri. Și-atît... Banda desenată este partea din copilărie care rămîne în toți.

În familie există albume care se citesc de trei generații.

În orice caz, în Franța, Belgia, aici, în vest, în Japonia, este unul din rarele subiecte comune de conversație în familie. În general, o generație detestă ceea ce a plăcut generațiilor precedente. Cu banda desenată este altceva: desenele în casete, cu personaje bine deli-

mitate, cu „bule” în care se comunică - totul este ca o punere în ordine a lumii. În copilărie este bine așa, înțelegi cum merge lumea, iar din punct de vedere psihologic, banda desenată ajută la formarea, la structurarea personalității. Îmbogățește spiritul, nu-l sărăcește.

Este un lucru foarte important într-o lume în care televiziunea este din ce în ce mai prezentă și care reprezintă contrariul: o imagine o alungă pe alta. Ceea ce ne interesează este ceea ce va să se împlinească; ceea ce s-a petrecut nu mai contează.

Pentru spirit este periculos.

Vă mulțumim pentru amabilitatea de a răspunde la curiozitatea noastră și sperăm că veți participa la unul din Saloanele BD românești.

Cu multă plăcere, este o idee foarte bună!

● Dodo Niță, M.M.

Din vasta bibliografie BD a profesorului Christin, iată numai titlurile albumelor în care se fac referiri la țara noastră:

PARTIE DE CHASSE (desenator Enki Bilal, Ed. Humanoïdes associés, 1983), LA BOÎTE MORTE, LE VENGEUR ET SON DOUBLE (des. Puchulu, E. Dargaud, 1984), LE JEUNE COPTE, LE DIAMANTAIRE ET SON BOUSTROPHEDON (des. Puchulu, Ed. Dargaud, 1988), APRES LE MUR (cu Andréas Knigge, volum colectiv, 1990, v. GdS 235-238, dec. 1995), LA NUIT DES CLANDESTINS (des. Ceppi, Ed. Humanoïdes associés, 1992), L'HOMME QUI FAIT LE TOUR DU MONDE (des. Cabanes și Aymond)

Povestirea

Ca mulți copii din generația mea, eram exaltat de benzile desenate din revista Pif. Or, a te forma în contact cu o astfel de lume mediatică implică trei lucruri: 1) orice faptă este o succesiune de cuvinte; 2) orice imagine este comentată printr-o succesiune de cuvinte; 3) și orice succesiune de fapte este completată și are adică încheierea într-un număr finit de exemplare. Pentru mine viața trebuie să aibă un sens, și anume sensul unei povestiri.

Ceea ce nu putea fi povestit nu putea avea înțeles.

● Horia-Roman PATAPIEVICI („Zbor în bătaia săgeții”)

HUGO PRATT

**Un omagiu
la Salonul BD CRAIOVA 96**

Venețianul Hugo Pratt, născut în anul 1927, dispărut din universul nostru la 20 august 1995, a devenit cunoscut cu seriile de benzi desenate „Sgt Kirk“ (1953) și „Ernie Pike“. În 1967 lansează o revistă intitulată tot „Sgt Kirk“ și începea publicarea unei lungi povestiri, „La Ballata del mare salato“. Acțiunea era situată în mările Sudului, în preajma primului război mondial.

Aici descoperim figurile devenite clasice, emblematice pentru universul prattian: Călugărul, un soi de pirat cu aură de mister, căpitanul Rasputin, un criminal ignobil, Pandora sau elementul romantic, și CORTO MALTESE, un aventurier implicat în tot felul de traficuri dar, în fond, un om cinstit și drept.

Acest personaj a „prins“ și a devenit eroul unei serii de aventuri care au apărut mai întâi în săptămânalul BD francez (cel mai cunoscut la noi), *Pif Gadget* (1970), cu titlul „Corto Maltese“.

Primul episod, „Tristram Bantam“, face parte acum din volumul „Sub semnul Capricornului“. Aici, autorul, scenarist inegalabil prin imaginație și forță evocatoare și ilustrator atât de pregnant încât a creat o școală europeană, își pune personajele în căutarea

continentului legendar Mu, făcând apel și la practicile *voodoo* ale marii preotese Gură de Aur.

Peripețiile lui Corto Maltese încep să se confunde cu existența autorului...

Numai pomenirea citrova titluri din opera sa te face să visezi: „Helveticii“, „Mu“, „Suita Caraibeeană“, „Casa de aur din Samarkand“, „Sub stindardul piraților“, „Koinsky povestește... două-trei lucruri pe care le știu de la ei“, „Scorpionii deșertului“, „Cato Zoulou“, „Jesuit Joe“...

Albumele „Corto Maltese“ au fost traduse în 12 limbi și au primit numeroase recunoașteri, printre care și „Palme d'Or“ la Cannes pentru adaptare în desene animate.

Au fost realizate și adaptări pentru teatru, în 1982, de însuși Hugo Pratt. El nu a acceptat niciodată însă adaptarea cinematografică.

Hugo Pratt, în ultima parte a vieții sale pe acest tărâm, a oferit mai tinerilor săi colegi scenarii, contribuind la apariția unor lucrări antologice și lansarea unor ilustratori de faimă internațională. Un exemplu este „Tutto ricomincio con un estate indiana“ (1983), o capodoperă, ilustrată de compatriotul său (venețian și el), Milo Manara.

De la 20 august 1995, Hugo Pratt are parte de o veșnică vară indiană.

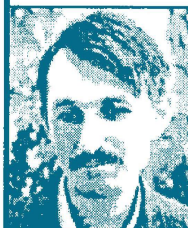
● M.M.

Horto Prattese

Un erou trăind
în valurile
iscate de o pană
de magician
pe o mare
de acuarela
cu adâncimi
mereu de cercetat.
Undele
i-au încremenit
făcându-i totuna
în amintirea
noastră,
CONTINENTUL
HORTO PRATTESE.
(M.M.)

Horia-Roman Patapievici despre Corto Maltese

Îți amintești
pasiunea pe care am
dedicat-o constant
peregrinărilor lui
Corto Maltese și
efectul emoțional pe
care l-a avut
enigmatică sa
metafizică legată de
continentul scufundat MU.

(„Zbor în bătaia săgeții“, Humanitas)
Am descoperit, la 7-8 ani, un personaj
care m-a fascinat ani de-a rândul și care mi-a
format tipul de sensibilitate, pentru simțul
onoarei în orice situație. Humphrey Bogart,
un actor care a încarnat acest tip de
detectiv care este pierdând de regulă, care
este ghinionist în dragoste, dar care are un
simț al demnității personale pe care nu și-l
ia prea în serios - este autopersiflant în
permanență. Acest tip este tipul lui Corto
Maltese din Pif. Hugo Pratt, creatorul lui
Corto Maltese a murit în 1995.
Acest tip l-am deprins de la el.
A fost o școală, în care am deprins
primii germeni ai acestui tip de serviciu
inutil, de onoare în răspărul lumii.
(„Serata muzicală“, TVR2)

H.R.Patapievici este invitat la BD CRAIOVA 96

Ediția Centenarului BD

INFO buleTIN Salonul Internațional BD CRAIOVA 96

Expoziții:

● UN SECOL DE BD ÎN ROMÂNIA, în viziunea lui Virgil Tomuleț (Cluj) ● CEI 7 MAGNIFICI - cele mai frumoase 7 serii BD western din Franța-Belgia ● COMANCHE - expoziție de planșe originale și serigrafii ● OSCAR ȘI FAMILIA SA - expoziție realizată de Viorel Pirligras (Craiova) ● SOMOS TODOS LATINOS (2) - bandă desenată din Portugalia ● CORTO MALTESE ȘI NOI - omagiu personajului care ne-a fermecat copilăria, omagiu adus de desenatorii străini și români ● WESTERN ÎN BANDA DESENATĂ ROMÂNEASCĂ.

Conferințe și mese rotunde:

● EDITURA DARGAUD - cea mai importantă editură BD din Franța ● VIOREL PIRLIGRAS - „CUM AM DEVENIT DESENATOR DE BENZI DESENATE” ● BANDA DESENATĂ ÎN PORTUGALIA ● „CORTO MALTESE ȘI NOI” - MASĂ ROTUNDĂ ANIMATĂ DE H.R. PATAPIEVICI

Lansări de cărți și publicații BD:

● DILIGENȚA, album BD de Morris și Goscinny (primul Lucky Luke în românește), la editura Nemira-București ● PREMIERA, album BD de Gabriel Rusu, ed. Risoprint-Cluj ● DICTIONARUL BENZII DESENATE DIN ROMÂNIA de Dodo Nita, ed. Aius - Craiova ● ...și, evident, acest MAGAZIN BD pe care îl citiți acum!

Concursurile BD, proiectile video de desene animate, standurile cu cele mai noi publicații BD din România, Belgia și Portugalia și SURPRIZELE completează programul acestei editii a Salonului.

Invitați de onoare:

Guy Vidal, scenarist și director al editurii Dargaud, și Michel Rouge, desenator, amândoi din Franța, José Ruy, Eugenio Silva, Artur Correia, desenatori BD, și Luiz Beira, actor, ziarist și animator BD, toți patru din Portugalia.

Organizatorii sînt Asociația Bedefililor din România, Alliance Française de Brașov, Serviciul Cultural al Ambasadei Franței la București

Exclusivitate

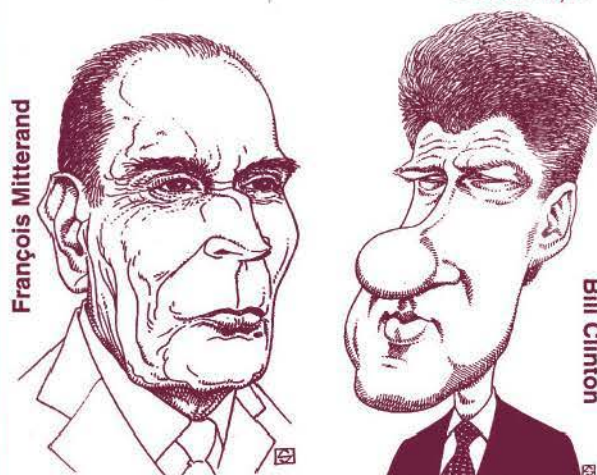

Jean-Yves Stanicel este un nume binecunoscut cititorilor revistei *Liège Province d'Europe*, dar și ai altor ziare și reviste din Belgia, datorită numeroaselor caricaturi și șarje portretistice publicate de el de-a lungul anilor. Dar oare știu cititorii belgieni că Stanicel este de origine română?

Noi am aflat că, într-adevăr, la sfîrșitul secolului trecut bunicul său, român din Moldova, s-a stabilit în Belgia, unde s-a căsătorit cu o... franțuzoaică.

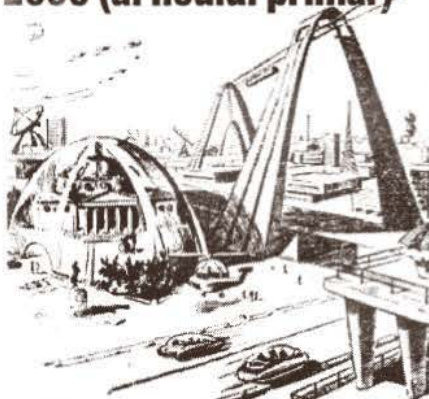
O sută de ani mai tîrziu, Stanicel... revine în România, prin intermediul caricaturilor sale, pe care le publicăm în premieră absolută și în exclusivitate pentru „Ah, BD!”

● Dodo NITĂ

OSCAR

REAL ȘI IMAGINAR BUCUREȘTI ÎN ANUL... 2000 (al noului primar)

Desen de Dumitru Ionescu, din volumul „Drum printre aștri” (roman SF, apărut cu 40 de ani în urmă) de I.M. Ștefan și Radu Nour.

Pocahontas, cea adevărată

Cînd apărea în Statele Unite în 1990, cartea semnată de Susan Donnell, Pocahontas, adevărata poveste, devenea imediat un best-seller. Această lucrare relatează peripețiile, în secolul al XVII-lea, ale unei tinere indiene îndrăgostită de un colonist englez. Autoarea, o virginiană, născută Randolph, astăzi o bogată femeie de afaceri este o descendentă Pocahontas. Romanul care a „inspirat” desenul animat de la Disney ilustrează personalitatea prințesei indiene, o rebelă și, totodată, o fată liberă și senzuală.

La vârsta de 13 ani, conform tradiției, ea se căsătorește cu acela care-i era sortit, Kokum, și își sfidează părintele, legind relații „speciale” cu coloniștii britanici, care tocmai debarcaseră. Ea îi aprovizionează pe ascuns și-i salvează viața iubitului ei, căpitanul Smith, ajutându-l să evadeze din temnița tatălui ei, marele șef Pocahontas. Ea crede cu naivitate în înțelegere și toleranță între cele două popoare. Dar viața ei se schimbă, atunci cînd Kokum este ucis de englezi, pierde copilul avut cu Smith, iar acesta dispăre. Iată-o văduvă și ostatică a coloniștilor, care o instruiesc învățînd-o Biblia. Peste cîteva luni, ea alege

și adoptă religia protestantă și se recăsătorește cu John Randolph, un proprietar bogat al unei plantații de tutun.

La Londra, în calitate de ambasadoare a păcii, lady Rebecca - noul ei nume - este primită la Curtea Angliei.

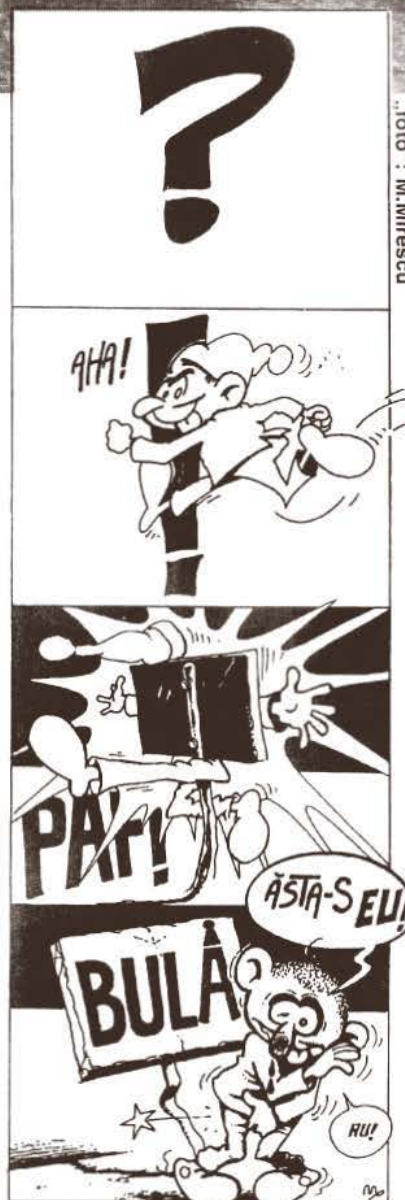
Aici îl întâlnește pe Smith, dragostea ei din totdeauna. Și moare îndurerată la 23 de ani, lăsînd după ea pe John și pe fiul lor, Thomas.

Această melodramă, pe gustul virginian era prea picantă pentru Disney?

● M.M.

CRAIOVA NOAPTEA

„foto”: M. Mirescu

REAL ȘI IMAGINAR

Bomba „BULĂ“

BUM!

FIARA A MURIT!

„Ferma animalelor“ are un echivalent și în banda desenată. „Fiara a murit“ transpune în registru animalier o „poveste“ neașteptată: cel de-al doilea război mondial. Această capodoperă a genului a fost de curînd redescoperită și reeditată spre delectarea adulților și, într-o formulă infailibilă, spre luare aminte pentru cei tineri.

A fost odată, în poienita Fleury-la-Forêt, un pașnic trib de iepuri. Ei se dedau plăcerilor Beaujolais-ului și trîndăvelii și totul era cît se poate de bine în cea mai minunată dintre viziuni. Dar, în poiana vecină, în țara Barbariei, un „Mare Lup Furiș“ pregătea pe ascuns o grea lovitură. Imediat, haita se va dezlănțui. Datorită ajutorului unei „hiene în blană de lupoaică“ și cu concursul legiunilor Marii Maimuțe, Marele Lup va trece prin foc și sabie țara leporilor, aprinzînd mai apoi întreg Universul. Din fericire, după o luptă titanică, Cîinii Insulei, Urșii albi de la răsărit, precum și puternicii Bizoni de la asfințit vor doborî Fiara și pe complicități săi, dar și cu ajutorul eroic al „Marii Berze naționale“. Această este, pe scurt, povestea.

Mai mult decît o simplă bandă desenată, această poveste este un document excepțional, alît prin calitatea artistică, dar și prin dimensiunea ei istorică. A fost ideea lui Victor Dancette, editor al publicațiilor pentru tineret care, în 1943, dorea să spună copiilor povestea unui război încă neterminat. Totuși, desenatorul Calvo, un artist de 45 de ani, pe atunci puțin cunoscut, este cel care va da acțiunii o strălucire de geniu. Publicată chiar în *Libération*, „Fiara a murit“ va cunoaște curînd un succes mondial și un mare număr de traduceri.

Astăzi, povestea pare amuzantă. Cu o „psihologie sumară a popoarelor“ - blînzii lepori (francezii), Lupii barbari (nemții), Hienele ridicole (italienii), Maimuțele viclene (japonezii), ea oferă o lectură orientată a conflictului mondial. Te afunzi într-o liturghie rezistențialistă care maschează caracterul fratricid al Ocupației în Franța: poporul leporilor a fost învins din cauza perfidiei inamicului (A CINCEA COLOANĂ), sistemul D (piața neagră) apărînd aici ca un act de nesupunere. Se resimte chiar, uneori, o anumită jenă, de exemplu cînd Dancette îi descrie pe invadatori, care „urmăreau mai ales să se răzbune pe anumite triburi de animale blajine pe care leporii le adăposteau“. Dar jena se atenuează cînd scenaristul adaugă că „hoardele Marelui Lup începușă cel mai atroce dintre planurile de distrugere a raselor rebelle“. Și jena dispare cînd îi vedem pe lupi îmbarcînd în vagoane „via Berlin“ iepuri pe care nimic nu-i distinge de ceilalți lepori - în afară de steaua desenată pe pieptul lor. Puțin contează aici manihismul textului, înscris în epocă și destinat celor mai tineri cititori, perturbați de război.

Interesul acestei capodopere rezidă mai puțin în conținutul didactic, cît în caracterul epic al desenului. Cu viziunea sa pasionată și, uneori, naivă, capabil de o tehnică magistrală pe care o împrumută de la cinema, Calvo nu povestește războiul, ci îi dă o dimensiune apocaliptică, restituindu-i violența distrugătoare, în ciuda faptului că se adresează unui public tînr. El nu și pierde simțul foarte ascuțit al umorului. Te gîndești la Tex Avery și celebrul său Big Woolf urlător și furios, realizat în timpul războiului. De altfel, Hitler-Lupul, Churchill-Buldogul sau Göring-Porul sînt asocieri obișnuite în propaganda epocii. Te gîndești de asemenea la Walt Disney și la contribuția sa la efortul de război aliat cînd îl descrie pe Donald Duck sub trăsăturile unui ridicol dictator (THE FUHRER'S FACE). Legenda (falsă) spunea chiar că Disney i-a intentat un proces lui Calvo din cauza nasurilor gogonate cu care-și dotează personajele. Dar Calvo nu avea cum să vadă filmele de propagandă americane înainte de Eliberare. El a fost influențat de tradiția franceză, aceea a fabulei animaliere și a caricaturii în maniera Daumier. Calvo își va continua

traectoria, mai ales cu „Les aventures de Rosalie“, cealaltă capodoperă a sa (1946). Dar el moare în 1958, într-o oarecare măsură uitat, banda desenată fiind încă un gen minor. Anul următor, apar primele aventuri ale unui personaj devenit legendar (a căror editare a început și la noi): *Asterix, galezul* și *Albert Uderzo*. Calvo este cel care l-a format pe Uderzo, găzduindu-l în vremea Ocupației în modestul său apartament din părculețul Périgord, la Paris. Și, de fapt, poiana Fleury-la-Forêt seamănă straniu de mult cu un mic sat galez care rezistă mereu invadatorului roman!

● Melania MUNTEANU (după L'EXPRESS)

BENZI NEDESEDATE

de Valentin Iordache

Joacă, joacă, joacă, băiete!

Costică, șoferul, e fericit. Mîine are cununia civilă - se căsătorește, de! În sufletul său mare nu-și au loc îndoiala, frica, regretul. E însă loc destul pentru o orchestră simfonică avînd în repertoriu muzică din zona Novaci - Tg. Cărbunestii. Băiatul fredonează și, în mers, face cîțiva pași meșteșugiti. Trecuți prin asta, trecătorii zîmbesc vîzîndu-l.

Este curat și proaspăt bărbierit și tuns. Poartă cămașă albă, blugii și geaca aceea galbenă. Ajunge în stație și, puțin apoi, urcă într-un autobuz. Vreo patru ore mai tîrziu coboară în partea cealaltă a străzii. Evident, e băut cam mult, dar e vesel și fredonează mai tare aceleași melodii dar cu înțonatii din zona Dăbuleni. Cu pașii de dans e mai greu acum, dar nici pînă acasă nu mai e mult.

Intră în blocul de nefamiliști și caută în cutia de scrisori. Ia ziarul și, cu el în dinți, își

caută cheile prin buzunare, urcînd scara. Ajuns la ușă, se străduiește să descurie și, reușind, intră, aprinde lumina, apoi închide în urma sa. Își fredonează, după cum spuneam, prea plinul inimii în hol, apoi la toaletă. Eliberează apoi un colț de masă și servește o cină de nefamiliști - pîine cu bulion -, citind ziarul. După ce termină, cascadează, tușește și aprinde o țigară. De la vecini se aud rîsete, muzică, ceartă, zgomotele serii.

Se dezbracă cu respect evident pentru îmbrăcăminte, o așterne ceremonios pe spătarul scaunului și, rămas în chiloti și papuci, se scarpină. Pregătește patul pentru culoare. De la vreo trei metri aruncă, cu precizie, chiștocul țigării în găleata de gunoi. Apoi merge la întrerupător și fixează bine drumul pe care va trebui să-l facă, pe întuneric, pînă la pat.

Cascadează cu lehamite și lumina se stinge în ultima zi a burlăciei lui. Undeva, afară, în lumea asta largă, pîndește viitoarea sa soție.

Cu... rîsul în sînge

Giuseppe e ucigaș plătit. Are cîteva convingeri religioase și politice, dar este un om cu un cuget foarte simplu. Se ferește de complicații de orice fel și nu și-a dezamăgit niciodată clienții.

Treba de azi e mai grea. Va trebui să închidă gura unui martor incomod și să-l lovească familia. Ușor și plăcut, veți spune, dar casa martorului e apărată de poliție. Nu numai că în față e parcată mașina de patrulare, dar înăuntru mișună clienții! „Paișpe oameni!” gîndi Giuseppe, cu plăcere dar și cu teamă.

Ideea, numai să o chemi și vine. Cînd era mic, taică-său îi spusese: „Pepino, cea mai bună armă a rîsului!” și îl bătuse crunt, să nu uite.

Mimînd beția, făcu figura cu urinatul în sus, iar cei patru polițiști din mașină rîseră cam din gît, pe unde aerul ieși deodată cu ușurință.

La ușa casei făcu figura cu bebelușul abandonat, iar doi dintre paznici rîseră ținîndu-se de burti.

Ajuns în hol, îi distră pe alți trei polițiști cu figura aceea a exhibiționistului, arătîndu-le pistolul în erecție.

Polițistul din bucătărie rîse cu spaghetti în gură vîzînd ce era pe tavă: capul său!

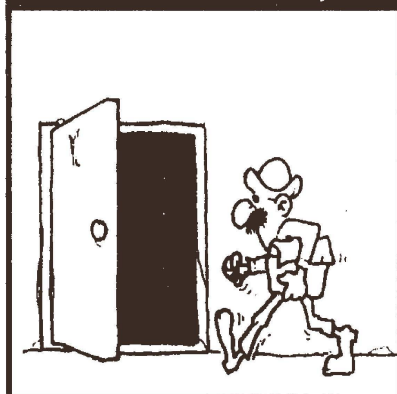
Acum, familia! Martorul cu gura mare rămasese cu gura căscată - pînă la brîu! Apreciînd calitatea glumei, Giuseppe rîse cu poftă.

Mai tare rîse la gluma cu vulpea și strugurii - și-i trase vulpii strugurii în gură, bob cu bob.

În camera copiilor răsună rîsete cristaline. Bine dispus, Giuseppe deschise ușa și izbucni în rîs privind jocul micuților: aceștia se tăvăleau pe covor, încercînd să se taie cu niște cuțite mari, de bucătărie. Văzînd ursulețul mare cocoșîndu-se de rîs, micuții îi traseră preșul de sub picioare și îl tranșară iute, distrîndu-se ca în filmele de la televizor. Poliția îi găsi apoi jucîndu-se de-a săritul de la balcon.

Și totul se termină cu mare veselie, căci toți aveau rîsul în sînge!

Logica pentru toți

Cine era în spatele ușii?

(Bulăi)

OSCAR

BENZI NEDESEDATE

Un priveghi

Hohotele se mai potolesc, atît cît sã ne ștergem lacrimile. Dacă ne-ar auzi moarta, s-ar mîndri cu noi.

Maică-si i se face rău și sughite urît, încît vecinele o susțin pînã afarã, la aer curat. Noi continuãm priveghiul, pîndind sã-i rãsufle cui-va mintea vreo vorbã de alinare. Și iatã, Florica:

- Hîu, hîu, ete cã mișcã!

Ca un urlet izbucnesc hohotele, iar rîsul nostru sãnãtos, menit sã exorcizeze moartea, face sã vibreze geamurile, sticlele, paharele și timpanele rudelor și prietenilor.

- Nea Cucule, ești mare! îi pîngem pe umeri. Unii îi pupã, alții îi dau scatoalce afectuoase pe spate. Fiind la picioarele moartei, făcuse figura clasicã, cu bastonul!

- Ce-aveți, mã, bastonul meu e colo! ne aratã el printre lacrimi, hohote și sughituri.

O sã murim de-atîta ris! Unii se țin de bur-tã, alții au cãzut pe jos și dau din picioare. Tan-ti Cuța nu mai poate și e dusã afarã. Care mai de care îi oferim pahare pline lui nea Cucu. E mare!

- Da' cu ce-i ridicãți fusta, nene? articuleazã Romica, bãgîndu-și mina expert și co-trobãind prin enorma noastrã veselie, noi care știm ce știm.

Acum! Acum!

- Hahahahahahaha!

Ca un trãznet explodeazã rîsul nostru, cu urlete și chiote sãlbatiche. Iatã de ce: Romicã împietrește, apoi scoate mina speriat, cu un șarpe încolãcit pe ea. Șarpe de casã, dar, oricum...

Bãieții parcã au înnebunit. Rîsul ne face sã uitãm de toate și batem cu pumnii în masã, ne dãm cu capatele de pereți, spargem sticlele și paharele cu pumnii, cu dinții, le cãlcãm în picioare.

Acum, sã fiu sincer, priveghi ca ășta n-am vãzut de cînd sînt. Parcã nici la nevastă-mea n-a fost așa. Sunetul spart al rîsului se amestecã cu zgomotele scoase de sticle, de scaune, de podeaua șubredã. Vom muri!

De fapt, cîtiva nici nu mai mișcã, dar cine sã ia seama la ei?! Acum rîdem unii de alții, de rîsul nostru.

În demența generalã se aude cineva vorbind, spunînd ceva. Pare imposibil! Noi nu mai prindem nimic, rîdem, rîdem ca apucații, orbi și surzi de-atîta ris, incapabili sã înțelegem ce se spune. O fi venit cineva de afarã și ne drã-cule. Cu greu ne mai potolim si, dacã nimerim ochii, ne ștergem lacrimile. Scurpãm, ne ștergem nasurile, tușim. Unii vomitã. Și prindem, din ce în ce mai clar cuvintele alea:

- ... Și moarta. Re-ați ai dracului cu ma-ma...

Rîsul tunã ca un foc puternic de artificii, pereții cedeazã presiunii și se curbeazã, iar geamurile zboarã în tãndãri.

Moarta, în capul oaselor, își smulge pãrul și ne lovește cu picioarele, pîngînd și rîzînd - un fel de dans al sãlbaticilor pe jarul iute și alb al ritualului.

Noi ne tãvãlim de ris, toți de-a valma, cu urlete și sughituri și gemete. Chiuitul nostru rãzbate prin tavanul rãsufiat, prin pereții dez-bucați și flasci.

Toți am înțeles cã rîsul nostru viu si sãnãtos a gonit moartea, cã am învins! Iar moarta cade peste noi, rîzînd și ea acum, mai tare ca noi toți, și este în camera asta sfîntã un mare urlet de victorie, iar hohotele și gemetele rãsunã ca un imn teluric ridicat din mîrosul infect, din cioburi și așchii, din zidãria nãruitã, din niște bieți oameni ca noi.

● Valentin IORDACHE

Pãduchele scrisului

Pãduchele scrisului este o insectã care paraziteazã persoanele care scriu versuri sau prozã, de obicei noaptea.

Se transmite prin uneltele de scris cu care persoanele își scarpinã capul cuprins de mîncãrimea creației. Nimeni nu l-a vãzut, însă victimele se pîng de neajunsurile suferite.

Pãduchioșilor bărbați le cade pãrul și le crește pofta de bãuturi alcoolice. Pãduchioa-selor femei le sporește magnetismul și, cînd iau cuvîntul, ții se face pãrul mãciucã.

Victimele simt nevoia colectivității și se reunesc sãptãminal, pentru a se pureca re-ciproc, într-un mod mai mult sau mai puțin aca-demic.

Pãduchioșii de ambele sexe pot fi grupați dupã cum urmeazã: radicali, versați, notorii și hahalere.

1. Pãduchioșii radicali n-au ochi sã vadã pãduchii altora, omorîndu-i fãrã milã. Sînt mîndri și înduioșați de pro-prii lor pãduchi.

2. Pãduchioșii versați își varsã focul asupra pãduchilor celorlalți. Sînt energici și gesticuleazã larg, omorînd pãduchii în stînga și în dreapta.

3. Pãduchioșii notorii noteazã poziția fiecãrui pãduche, dupã care, metodic și disciplinat, îi stîlesc cu competență.

4. Hahalerele rîd mereu. Sînt cei mai iubiți de cãtre pãduchi, întrucît le fac stîlcirea mai frumoasã.

Nu trebuie sã ne lãsãm înșelați de aspectul fizic al pãduchioșilor. Sînt unii care ani de zile pãreau curați și proaspeți, dar care, la un control sumar, se dovedesc plini de pãduchi, pînã și în pãrul din nas.

Dimpotrivã, unii pãduchioși de renume, purecați cu atenție, s-au dovedit a fi persoane curate si cu totul respectabile.

Cetățeni, nu vã lãsãți înșelați de aparente! Oricînd puteți descoperi în spatele dumnea-voastrã un pãduchios. Este de ajuns sã întoar-ceți capul. Dar - atenție! El afit așteaptã: sã vã suceascã mințile.

● V.I.

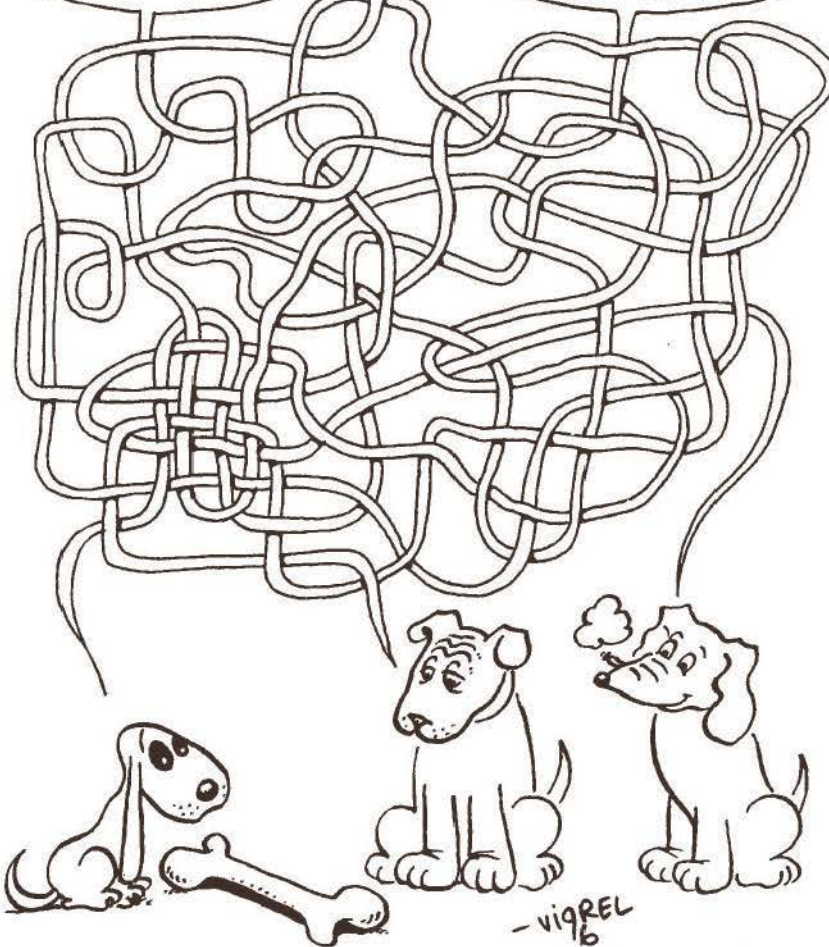
1)DESCURCAȚI ȘI... 2)COMPLETAȚI BULELE

1

PENTRU CĂ EU L-AM GĂSIT,
PROPUN SĂ-L IA
CEL MAI MIC DINTRE NOI

MAI BINE
ÎL FACEM SUFLEU

EU ZIC AȘA:
VOI - EPIFIZELE,
EU - DIAFIZA!

BULĂ 2
---?

BULĂ!

Așteptăm răspunsurile voastre. Pe voi s-ar putea să vă aștepte niște surprize...

OSCAR

Noile năzdrăvănii ale lui Haplea

Haplea și familia sa dau năvală pe hîrtia de desen în anii '20
din ciocnirea scenariilor lui Nicolae Batzaria (1874-1952)
cu creionul lui Marin Iorda (1901-1973)

(printre altele, și director al Teatrului Național din Craiova).

Promovate, de-a lungul anilor, de publicații ca *Dimineața copiilor*, *Universul copiilor*,
Luminița, almanahul *Flacăra*, benzile desenate ale celor doi cunosc foarte repede
o accepțiune națională, personajul Haplea devenind simbol național al românilor de rînd.

Din punct de vedere social, Haplea îi succede lui Păcală,
alt exponent național provenind din mediul rural.

Spre deosebire de acesta Haplea se desprinde de anecdota populară
și „migrează” spre oraș, ducînd înșă cu sine apucăturile țărănești
și manifestînd o „foame” de emancipare așa cum i-o sugerează și etimologia numelui.

În 1970, Iorda încearcă, de data aceasta cu Tudor Mușatescu,
să dea un sufl nou, actual, peripețiilor lui Haplea,
dar încercarea e supusă eșecului,

căci Haplea a trecut în politic, el nu mai e omul de rînd,
ci a devenit Conducătorul

care are cu totul alte lăcomii, grozăvii fără nici un haz.

„Vine Haplea dă cu lingura-n sate/soarbe clopote pe nerăsuflete/ară biserici seamănă
panică/și-apoi o seceră cu limba mecanică” (Mircea Dinescu - „Moartea citește ziarul”, 1989).

Locul avea să-i fie luat de un alt șugubăț, Bulă, un orășean get-beget de data asta,
ce nu poate, pînă în 1990, să fie așternut pe hîrtie din considerente lesne de înțeles.

ANII VECHI SÎNT TOȚI APUSI,
TIMPURILE-S TOATE NOI...
CREĂTORII LUI SÎNT DUȘI
HAPLEA-I ÎNSĂ PRINTRE NOI.

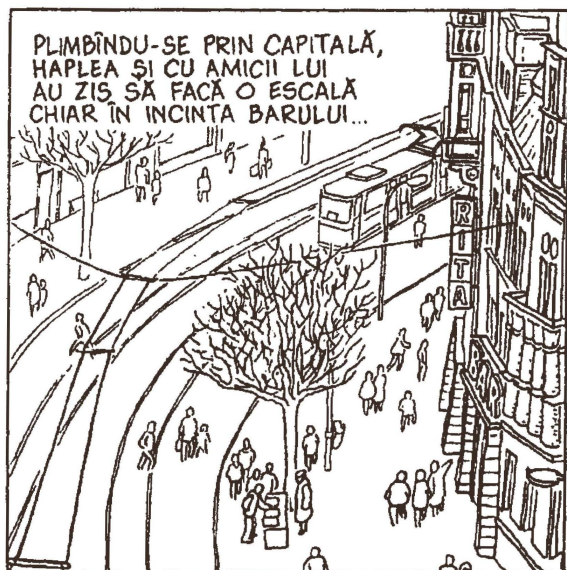
CHIAR ȘI COPIII AU CRESCUT...
NU FLUIERAȚI- EA E **HAPLINA**
IAR CEL CU PĂRUL DEZVOLTAT
E **HAPLIȘOR**-ROCKER ACUMA!

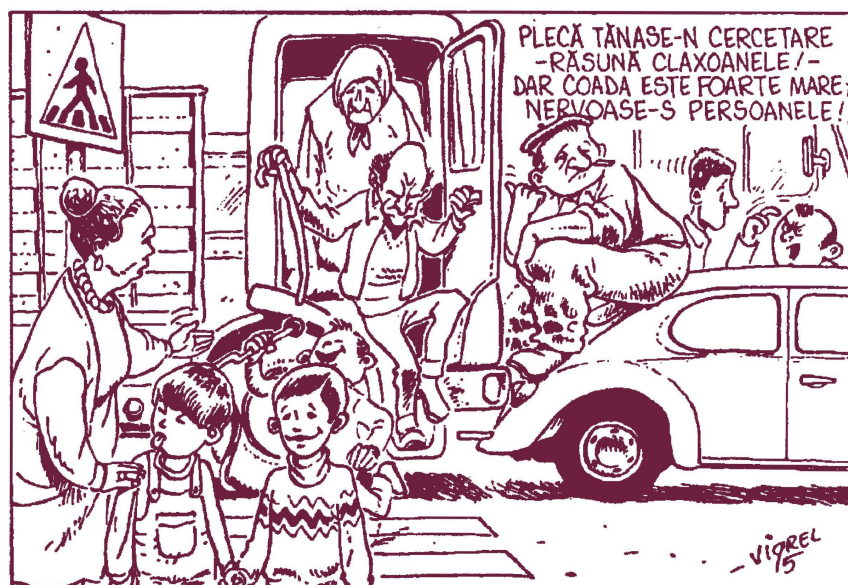
ACEIAȘI OAMENI PUȘI PE RELE
ȘI PE PROȘTII, CU VOIE BUNĂ:
TĂNASE-FACE DOAR BELELE
ȘI **NEA PROȘTILĂ**-I CINTĂ-N ȘIRUNĂ.

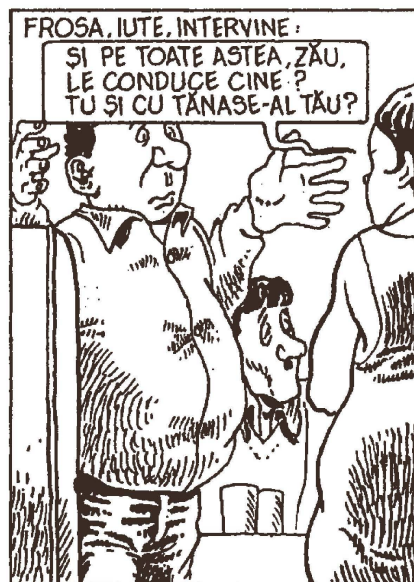

CHIAR DE-ĂȚI VOCIFERAT
VĂ ROG SĂ MAI TĂCETI DIN FLEANCĂ!
HAPLEȘTIUL **EL** L-Ă DĂRIMAT
IAR **FROSA** ESTE ORĂȘEANCĂ.

-VIUREL
13

VIQREL 5

A fost odată ca niciodată...

**ERAM
ȚINERI**

DE V. IORDACHE
ȘI M. MIRESCU

Trăiam după natură și protestam

*Dar mulți și-au lăsat
casele în Vietnam*

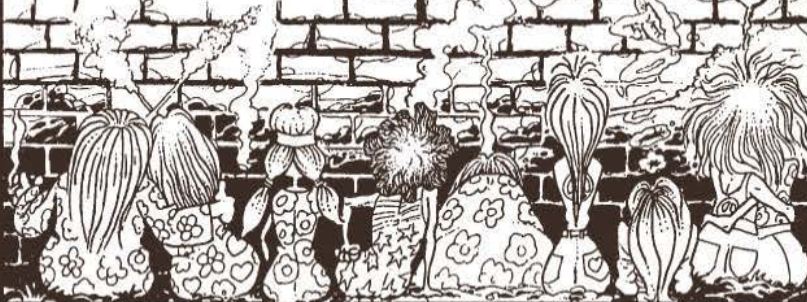
*Căutam folkul democrației
iar în părul lung ni se înmulțeau
pădușii libertății.*

*Am fost la întruniri pe
toate malurile Mediteranei*

*Am mestecat frunze și am fumat iarbă iar lumea
ne părea mai bună.*

*Vorbeam cu Dumnezeu - era
de partea noastră.*

*L-am implorat - și ce mi-a dat?
Un Color TV.*

*Dar mai voiam mai mult, așa că mi-a mai dat
și un Mercedes Benz.*

Exclusivitate BDC*

Michel Iarmarcovai (Franța)

Michel Iarmarcovai este un „împătimit” de Benzi Desenate și, tocmai de aceea, editorul unei reviste specializate, bine cotate în Franța, LDC Bédégrammes. El este fiul lui... Gherș Iarmarcovai, „un român din Chișinău”. El își dorește foarte mult să-și vadă țara de origine. Este binevenit la ediția de anul viitor a Salonului Internațional BD din România. MIHAI, te așteptăm la Craiova!

...AHA, PUȘTIUL!
A TRECUT CEVA VREME
DE CÎND NU L-AM MAI VĂZUT
PE-ACILEA, PRIN ȚARĂ!...AHA,
MDA, EL, EL! MIHAI, NU?...
CA URSUL DIN MUNȚII NOȘTRI!
RÎDE CU POFTĂ, CE MAI! E MARE!
ÎMPĂTIMIT DE BEDEURI,
LUCRURI DE-ASTEA...
SUFLET MARE,
CUM ÎS PE LA NOI,
CE MAI!

* BDC = Banda Desenată Craioveană

desen inedit de LIDWINE, extras din „Dicționarul Benzii Desenate din România” de Dodo Niță (Ed. AIUS, Craiova)

MAMALINGUA FRANCA

EN GROS

EN DETAIL

BANDA DESENATĂ CRAIOVEANĂ

VĂZUTĂ DE V.IORDACHE

CADA *nu* MANDA *nu*

BD VALENTIN IORDACHE

ÎN SFÂRȘIT AM MURIT

NU MAI AM NEVOI NICI GRIJI

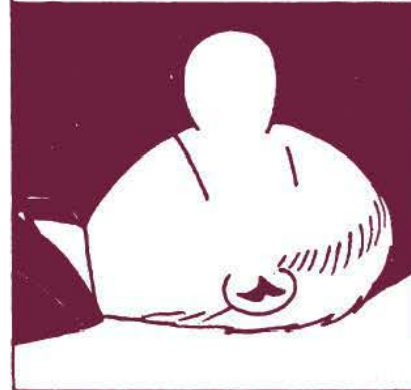
ACUM POT SĂ PLUTESC

CADAVRUL MI SE DESCOMPUNE

VIERMII SUNT LA TREABĂ

IAR EU DOOORM

NU DUC GRIJA FAMILIEI

AM SCĂPAT DE SLUJBA

SOCIETATEA M-A UITAT

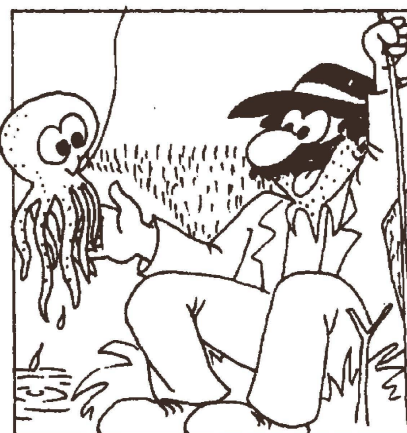

VAI CE PLĂCUT

SUNT MOOORT !

Prima participare românească la un Festival european BD CHARLEROI 1993 (Belgia)

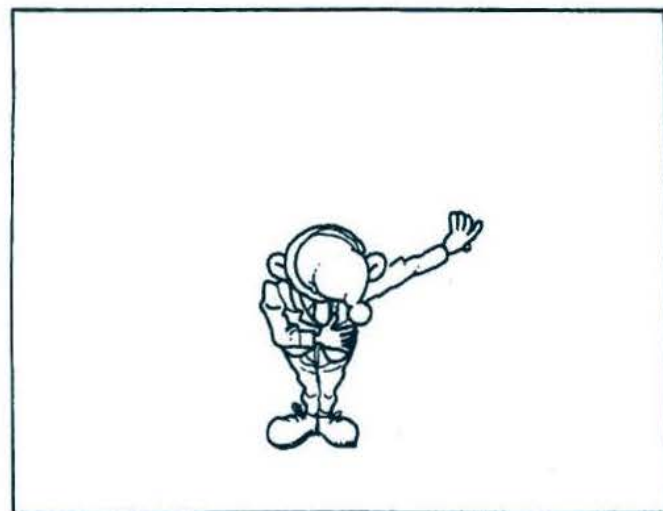
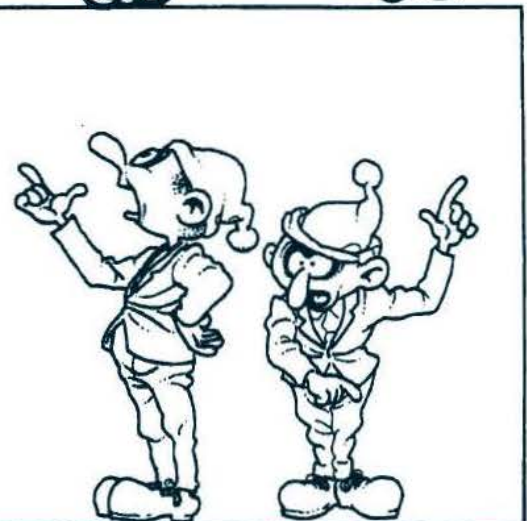
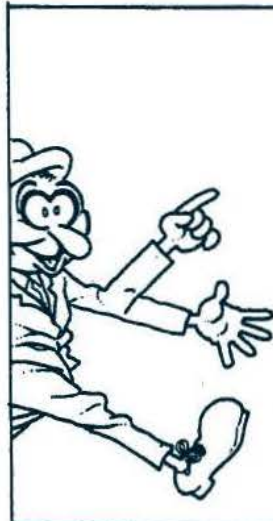
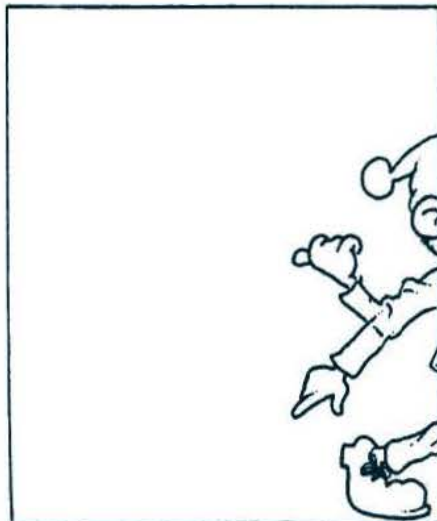
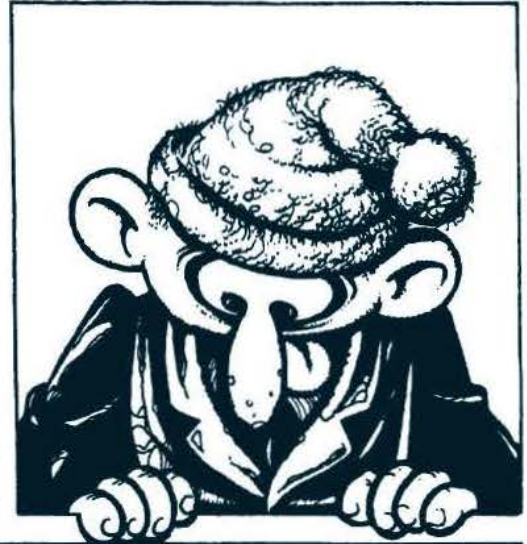
Marian Mirescu, Sorin Anghel, Viorel Piriigras, Christian Lax, Valentin Tănase, Frank Giroud, Mircea Arapu (Paris), Dodo Niță

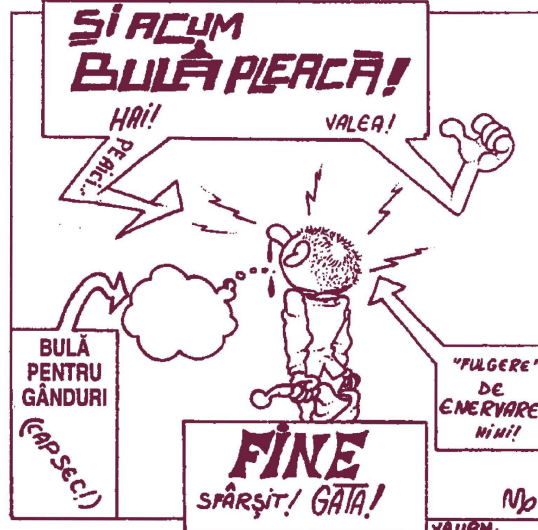
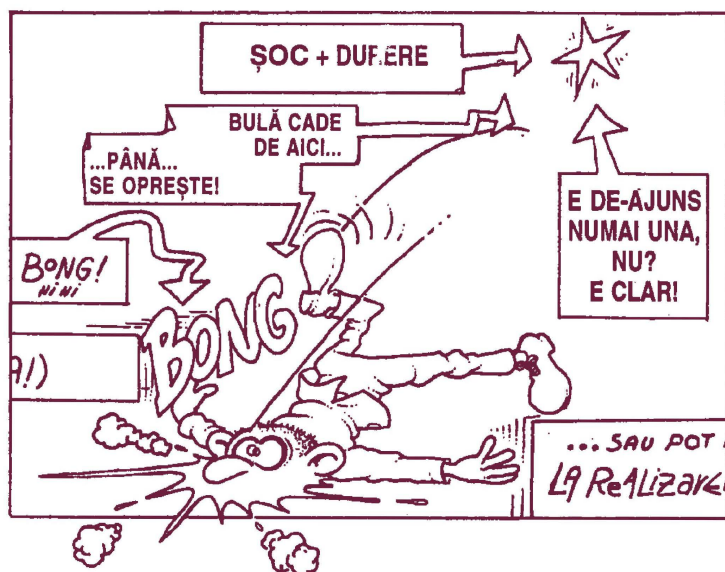
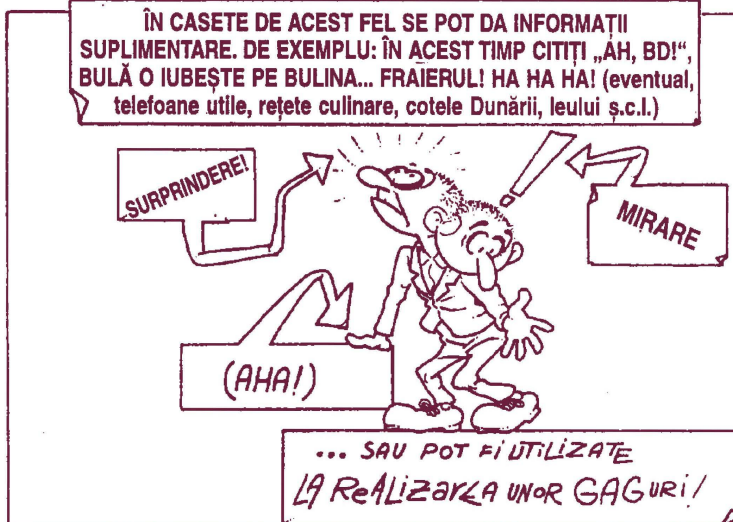
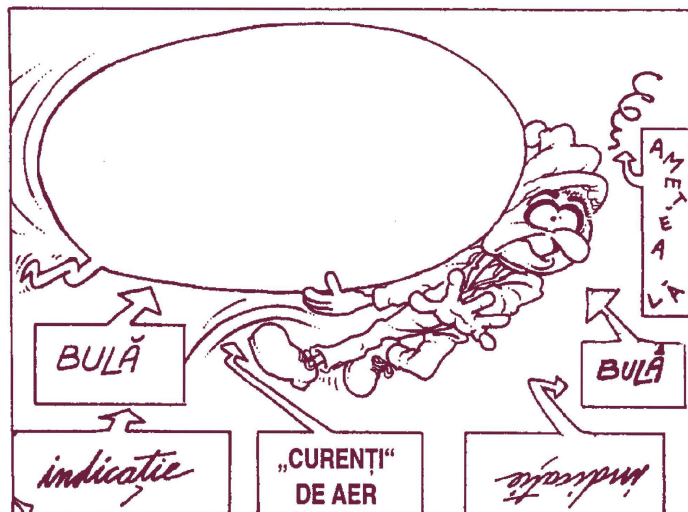
Balul tradițional, care încheie Festivalul, i-a avut ca oaspeți speciali pe... VAMPIRII din Carpați! Natasha a fost impresionată!

BD? Nimic mai simplu!...

HN!... DECI: **BD?** NIMIC MAI SIMPLU!!

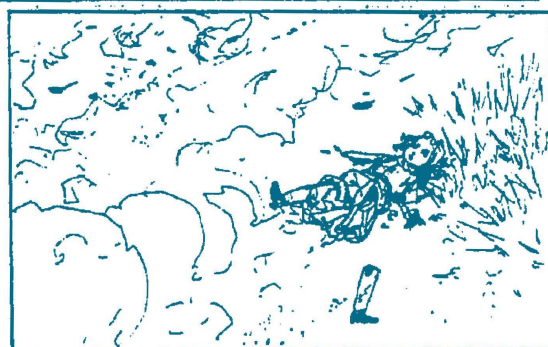
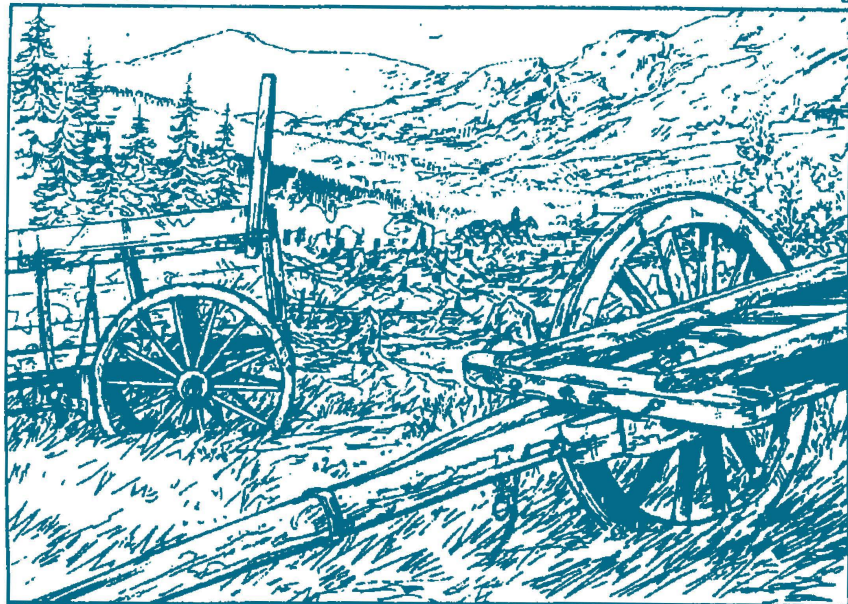

BD? Un exemplu de planșă de „atmosferă“

PLANCHE 2

DESSINS : MARC-RENIER

X 1989

WESTERN

Tema uneia din expozițiile de la BD Brașov '96

*A fost o vreme în care
câteva zeci de
supraie de
flori și de
câmpuri
Rădăuș
1989*

nr. 2 special **FANTASTIC**

ilustratie de Tudor Popa